

Hvem var den lykkeligste?

"Hvilke dejlige roser!" sagde solskinnet. "Og hver knop vil springe ud og blive lige så smuk. Det er mine børn! Jeg har kysset dem til live!"

"Det er mine børn!" sagde duggen. "Jeg har diet dem op med min tårer."

"Jeg skulle dog tro, at jeg er deres moder!" sagde rosenhækken. "I andre er kun faddere, som gav fadde gave efter evne og god vilje."

"Mine dejlige rosenbørn!" sagde de alle tre, og ønskede hver blomst den største lykke; men kun én kunne blive den lykkeligste og én måtte blive den mindst lykkelige; men hvilken af dem?

"Det skal jeg få at vide!" sagde vinden. "Jeg jager vidt om, trænger igennem den snævreste revne, ved besked ude og inde."

Hver udsprungne rose hørte hvad der blev sagt, hver svulmende knop fornemmede det.

Da kom der gennem haven en sorgfyldt, kærlighedsfuld moder, klædt i sort; hun plukkede en af roserne, der stod halvt udsprungne, frisk og fyldig, og forekom hende at være den smukkeste af dem alle. Hun bragte blomsten ind i det stille, tavse kammer, hvor for få dage siden den unge, livsglade datter tumlede sig, men nu lå udstrakt som et sovende marmorbillede i den sorte kiste. Moderen kyssede den døde, kyssede derpå den halvt udsprungne rose og lagde den ved den unge piges bryst, som den ved sin friskhed og en moders kys kunne få hjertet til at banke igen.

Det var som rosen svulmede; hvert blad bævede i tanke og glæde: "Hvilken kærligheds vej blev mig forundt! Jeg bliver som et menneskes barn, får en moders kys, får velsignelsens ord og går med ind i det ubekendte rige, drømmende ved den dødes bryst! Til visse, jeg blev den lykkeligste af alle mine søstre!"

I haven, hvor rosentræet stod, gik den gamle lugekone; hun betragtede også træets herlighed, og hæftede øjnene på den største, fuldtudfoldede rose. En dugdråbe og en varm dag til, så ville bladene falde; det så konen og fandt, at den have gjort sit skønheds gavn, nu skulle den også gøre nyttens. Og så plukkede hun den og lagde den i en avis, den skulle hjem med til andre afbladede roser og med dem syltes, blive potpourri; føres sammen med de små blå drenge, som kaldes lavendler, balsameres med salt. Balsameres, det

bliver kun roser og konger.

"Jeg bliver den mest hædrede!" sagde rosen, idet lugekone tog den. "Jeg bliver den lykkeligste! Jeg skal balsameres."

Der kom i haven to unge mænd, den ene var en maler, den anden var en digter; hver af dem plukkede en rose, dejlig at se.

Og maleren gav på lærredet et billede af den blomstrende rose, så at den troede at spejle sig.

"Således," sagde maleren, "skal den leve i mange menneskealder, i hvilke millioner og atter millioner af roser visner og dør!"

"Jeg blev den mest begunstigede!" sagde rosen, "jeg vandt den største lykke!"

Digteren betragtede sin rose, skrev et digt om den, et helt mysterium, alt hvad han læste på blad ved blad, i rosen: "Kærlighedsbilledbog," det var en udødelig digtning.

"Jeg er udødelig med den!" sagde rosen, "jeg er den lykkeligste!"

Der var dog, i al den pragt af roser, en, som næsten sad skjult af de andre; tilfældigvis, heldigvis måske, den havde en skavank, sad skævt på stilken, og ved den ene side svarede bladene ikke til dem på den modsatte side; ja midt i blomsten selv voksede frem ligesom et lille forkrøblet grønt blad; det hænder med roser.

"Stakkels barn!" sagde vinden, og kyssede den på kinden. Rosen troede det var en hilsen, en hyldest; den havde en fornemmelse af at den var lidt anderledes skabt, end de andre roser, og at der voksede den et grønt blad ud af dens indvendige, og det betragtede den som en udmærkelse. Der fløj en sommerfugl ned på den og kyssede dens blade, det var en frier; hun lod ham flyve igen. Der kom en voldsom stor græshoppe; den satte sig rigtignok på en anden rose, gned i forelskelse sit skinneben, det er kærlighedstegnet hos græshopperne; rosen, den sad på, forstod det ikke, men det gjorde rosen med udmærkelsen, det grønne forkrøblede blad, thi på hende så græshoppen med øjne, som sagde: "Jeg kunne spise dig af bare kærlighed!" og yderligere kan aldrig kærligheden gå: Den ene går op i den anden! Men rosen ville ikke gå op i springfyren. Nattergalen sang i den stjerneklare nat.

"Det er alene for mig!" sagde rosen med skavanken

eller udmærkelse. "Hvorfor skal jeg således i alt udmærkes fremfor alle mine søstre! Hvorfor fik jeg dette særegne, der gør mig til den lykkeligste?"

Da kom i haven to cigarrygende herrer; de talte om roser og om tobak: Roser skal ikke kunne tåle røgen, de skifter farve, bliver grønne; det skulle prøves. De nænnede ikke at tage en af de allerprægtigste roser, de tog den med skavanken.

"Hvilken ny udmærkelse!" sagde den. "Jeg er overvættets lykkelig! Den allerlykkeligste!"

Og den blev grøn i bevidsthed og tobaksrøg.

Én rose, halvt knop endnu, måske den skønneste på træet, fik hædersplads i gartnerens kunstbundne buket; den blev bragt til husets unge, bydende herre, og kørte med ham i karet; den sad som skønhedsblomst mellem andre blomster og dejligt grønt; den kom til fest og glans: Mænd og kvinder sad på pynteligt belyste af tusinde lamper; musikken klang; det var i teatrets lyshav; og da under den stormende jubel den fejrede unge danserinde svævede frem på scenen, fløj buket ved buket som en blomsterregn for hendes fødder. Der faldt buketten, hvori den dejlige rose sad som ædelsten; den følte hele sin navnløse lykke, den hæder og glans, som den svævede ind i; og idet den berørte gulvet, dansede den med, den sprang, fór hen over brædderne, knækket af sin stilk, idet den faldt. Den kom ikke i den hyldedes hænder, den trillede om bag kulissen, hvor en maskinkarl tog den op, så hvor smuk den var, hvor fuld af duft den var, men stilk var der ikke på den. Så puttede han den i sin lomme, og da han om aftenen kom hjem, fik den plads i et snapseglass og lå der på vandet hele natten. I den tidlige morgen blev den stillet foran bedstemoder, der gammel og kraftløs sad i lænestolen. Hun så på den afknækkede, dejlige rose, glædede sig ved den og dens duft.

"Ja, du kom ikke på den rige, fine frøkens bord, men til den fattige, gamle kone; dog her er du som et helt rosentræ; hvor er du dejlig!"

Og hun så med barneglæde på blomsten, tænkte vist også på sin egen længst henfarne friske ungdomstid.

"Der var hul på ruden," sagde vinden, "jeg kom let derind, så den gamle kones ungdomslysende øjne og den afknækkede, dejlige rose i snapseglasset. Den lykkeligste af alle! Jeg ved det! Jeg kan fortælle det!"

Hver rose på træet i haven havde sin historie. Hver rose troede og tænkte sig at være den lykkeligste, og troen gør salig. Den sidste rose var dog den allerlykkeligste, mente den.

"Jeg overlevede dem alle! Jeg er den sidste, den

eneste, moders kæreste barn!"

"Og jeg er moderen for dem!" sagde rosenhækken.

"Jeg er det!" sagde solskinnet.

"Og jeg!" sagde vind og vejr.

"Hver har del i dem!" sagde vinden. "Og hver skal få del af dem!" og så strøede vinden dens blade ud over hækken, hvor dugdråberne lå, hvor solen skinnede. "Også jeg fik min del," sagde vinden. "Jeg fik alle rosernes historie, som jeg vil fortælle ud i den vide verden! Sig mig så, hvem var den lykkeligste af dem alle? Ja, det må du sige, jeg har sagt nok!"

* * *